

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Nina Erdal	Arkivkode: FE-200, TI-&14
Arkivsaksnr: 20/342	Løpenr: 20/7689
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	16.09.2020	054/2020

Økonomirapportering pr august 2020**16.09.2020 Kommunestyret:**

Handsaming i møtet:

Rådmannen sitt framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

KS- 054/2020 Vedtak:

Økonomirapporteringa vert tatt til orientering og det vert foretatt fylgjande budsjettjusteringar:

	Utgift opp/ inntekt ned	Utgift ned/ inntekt opp
Eigedomsskatt		1 585 000
Advokatutgifter klagesak	45 000	
Utbytte frå BIR		559 000
IMDI	209 200	
barnevern Bergen kommune		470 000
Havbruksfond	1 401 800	
IKT	500 000	
Barnehage, styrka	630 000	
Barnehage, redusert foreldrebetaling	190 000	
Sjukeheim, sal av plassar	200 000	
Introduksjonsstønad		562 000
Fiber Myra vassverk	100 000	
Bunde investeringsfond		100 000
Sum	3 276 000	3 276 000

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Økonomirapporteringa vert tatt til orientering og det vert foretatt fylgjande budsjettjusteringar:

	Utgift opp/ inntekt ned	Utgift ned/ inntekt opp
Eigedomsskatt		1 585 000
Advokatutgifter klagesak	45 000	
Utbytte frå BIR		559 000
IMDI	209 200	
barnevern Bergen kommune		470 000
Havbruksfond	1 401 800	
IKT	500 000	
Barnehage, styrka	630 000	
Barnehage, redusert foreldrebetaling	190 000	
Sjukeheim, sal av plassar	200 000	
Introduksjonsstønad		562 000
Fiber Myra vassverk	100 000	
Bunde investeringsfond		100 000
Sum	3 276 000	3 276 000

Kva saka gjeld:

Det vert rapportert til kommunestyret på den økonomiske situasjonen pr august 2020. Rapporten kjem i tillegg til finansrapportering pr 2.tertial. Det vert sett på inntektsområde som skatt, rammeinntekter, eigedomsskatt mm. I tillegg er einingane sine budsjettområde gått igjennom. Korona-situasjonen vil påverka fleire av einingane i lang tid framover og har mellom anna ført til at vikarbruken er høgare enn normalt på enkelte einingar.

Einingane rapporterer på økonomi i «Framsikt» som har erstatta KS sitt «Bedre styring» som rapporteringsverktøy på økonomi. Kommunen skifta økonomi og lønssystem i mai frå Agresso til Visma. Overføring av rekneskapsdata for dei første 4 månadane i 2020 frå Agresso til Visma var på plass i juni/ juli. Første rapportering i Framsikt etter overgangen var no pr juli. På sikt skal Framsikt og brukast som eit rapporteringsverktøy til politisk nivå.

Skatt- og rammeinntekter:

Pr august er skatteinntektene 1,6 mnok lågare enn budsjettert. Det er inkludert kompensasjon frå staten for bortfall av skatteinntekter pga. korona med kr 240 000. Samnanger kommune har lågare skatteinngang samanlikna med resten av landet og noko av inntektsbortfallet er kompensert med auka inntektsutjamning. Pr juli ligg Samnanger på 92,4 % av landsgjennomsnittet før inntektsutjamning. På same tid i fjor låg kommunen på 90,7 %. Pr juli er det mottatt kr 400 000 meir i inntektsutjamning enn det som er budsjettert. Inntektsutjamning for august vil vere klar ca. 20.september. Det er og betalt ut kr 260 000 i ekstra rammetilskot knytt til basis og grunntilskot lege, sårbare barn og unge og barnehagemiljø.

Korona-situasjonen har ført til at kommunen har fått auka utgifter på ei rekke områder. Vikarutgiftene har naturleg nok auka knytt til både reglar for karantene, terskel for å vere heime og kohort-organisering mm. I tillegg er det, og har vore auka utgifter til reinhald, smittevern mm. Prisane på smittevernsutstyr har auka kraftig i denne perioden. For eksempel så kostar no ein kartong med desinfeksjonssprit kr 2900 , før korona var prisen kr 800. Stillinga til kommuneoverlegen/smittevernlege vart og ein periode auka opp for å handtere situasjonen. Kommunen hadde og reduserte inntekter frå foreldrebetaling barnehage og sfo i mars/april og forventar og reduserte inntekter frå skatt. Alle utgifter og inntekter er i rekneskapen ført med eit eiga prosjektnummer.

Staten har pr august betalt ut fylgjande ekstra tilskot knytt til korona:

Reduserte skatteinntekter	Kr 240 000
Utsett statleggjering av skatteoppkrevjar til 1.november 2020	Kr 297 000
Kompensasjon for tapt inntekt barnehage og sfo (inkl. privat kr 76 400)	Kr 484 000
Generelt koronatilskot	Kr 1 947 000
Ekstra skjønsmidar	Kr 200 000

I tillegg til tilskot vart sats for arbeidsgjevaravgift redusert med 4 % for 3.termin. For Samnanger kommune vart kr 1 080 431 betalt tilbake til kommunen og redusert utgift er fordelt på einingane. Arbeidsgjevarperioden for sjukemelde med korona-relatert fråvær vart og redusert frå 16 til 3 dagar. Kommunen arbeidar med å få sendt inn refusjonskrav på dette fråværet. Pr no er ikkje denne refusjonen lagt inn i rekneskapen.

Regjeringa har sagt at kommunane skal få ytterlegare kompensert for kostnad med testing, isolering, sporing og karantene. Kva beløp det er snakk om er det pr no ikkje sagt noko om.

Kommunen har og fått utbetalt tilskot til vedlikehald og rehabilitering på 1 mnok for å auka aktivitetsnivået i næringslivet.

Oppsummert: Netto skatt, ramme og inntektsutjamning viser ein inntektssvikt på 1 mnok. Skatteinngangen i september og november vil som vanleg ha stor betydning for korleis dette vil bli pr 31.12. Det er og visse forventningar til at kommunane vil få kompensert for redusert skatteinngang knytt til korona. Me forventar at dette vil bli avklart før neste rapportering og avventar situasjonen litt.

Konsesjonskraft: Kommunen selde hausten 2019 krafta i 2020 til garantert pris. Dette har vist seg å vere svært gunstig. Det er budsjettert med netto inntekt i 2020 på 5,9 mnok.

Eigedomsskatt: Som nemnt i rapporteringa pr april har klagenemnda for eigedomsskatt behandla ei klage frå Statnett frå 2018. Vedtaket i klagenemnda vil gje kommunen kr 270 000 i meirinntekter pr år samanlikna med forrige vedtak. Statnett har 6 mnd klagefrist på vedtaket. Klagefrist er 16. desember. Pr no har dei ikkje sendt klage. I uttalen som Statnett sendte i 2018 før klagebehandlinga argumenterte dei for at taksten burde vera endå lågare. Ved rekneskapsavslutninga vart det både i 2018 og 2019 tatt omsyn til at taksten kunne bli sett ned og det vart sett av til saman kr 885 000 i rekneskapen. For Statnett vil nok ikkje auken på kr 270 000 pr år vere det store beløpet, spørsmålet er om dei ser avgjerda som ei prinsippsak eller om dei vurderer beløpet mot det dei meiner taksten burde vere. Me kan velja å ta meirinntekta til inntekt i 2020 eller vente til etter at klagefristen er ute. Dersom dei likevel skulle klage på vedtaket, må kostnad med klage og evt redusert inntekt då finansierast i 2021-2022. Kommunen har hatt bistand frå Advokatfirmaet Lund & co. til handsaming av klagen og kostnad fram til avgjera i klagenemnda er på kr 45 000. Me legg til grunn at Statnett ikkje kjem til å klage på vedtaket. Totalt sett kan me då auke budsjettet med totalt kr 1 585 000, dette inkluderer meirinntekt i 2020 på kr 700 000. Kr 45 000 vil gå til å dekke kostnad til advokatutgifter i klagesaka.

Utbytte frå BIR: I bedriftsforsamlinga i BIR 12.06.20 vart det vedtatt å betale ut 88 806 mnok i utbytte for rekneskapsåret 2019. Samnanger kommune sin eigardel er på 0,88 %. Dette gir kr 778 906,83 i utbytte. Det var budsjettert med kr 220 000 , dvs. meirinntekt på kr 558 906.

IMDI (integrerings og mangfoldsdirektoratet): Kommunen tok i 2016 og 2017 imot flyktningar som kommunen får integreringstilskot for i 5 år. I Samnanger er det fleire av personane som har flytta og mottatt tilskot vil derfor bli kr 209 200 lågare enn budsjettert. Dette ser me og påverkar integreringstilskot og sosialhjelp.

Barnevern: Kommunen har i 2019 og 2020 gjennomført gransking av eldre barnevernssaker i 3 familiar. I 2020 er oppreisingsvedtak på til saman kr 1 150 000 finansiert ved bruk av

disposisjonsfondet. Kostnad med granskingsrapporten inkludert vurdering av teieplikt, er på kr 224 000 og er ikkje finansiert. Kostnad med å vurdere søksmål er finansiert med til saman kr 350 000. Siste faktura frå advokatfirmaet Elden er ikkje mottatt. Kommunen har og hatt kostnad med lovlegkontroll som det ikkje er løyvd ekstra midlar til. I sommar sende kommunen inn ein søknad til Fylkesmannen om ekstra skjønsmidlar til denne granskingssaka. Kommunen vil truleg ikkje få svar før i oktober om det vil bli gitt tilskot. I 2019 fekk kommunen utbetalt kr 1 204 000. Kostnad var då kr 1 600 000. På bakgrunn av det vil me vente til me får svar frå fylkesmannen før me finansierer kostnaden.

Det er pr august gitt ca kr 70 000 i gåve til barnevernsgranskinga.

Kommunen kjøper i 2020 barneverntenester frå Bergen kommune. Prognose pr juni viser ei forventa innsparing på om lag kr 470 000. Pr juni er det plassert 5 born i beredskapsheim og statlege fosterheimar.

Havbruksfond: Kommunen har fått tilskot frå havbruksfondet sidan 2017. Utbetalingane har variert frå kr 43 000 i 2017 til 2,3 mnok i 2018. I budsjettet for 2020 vart det lagt inn ei forventa utbetaling på 2,2 mnok basert på det som tidlegare var sagt om høg utbetaling anna kvart år. Det vil kome endringar i fordeling av midlar frå havbruksfondet som vil gjelde frå og med 2022. 2020 og 2021 vil vere overgangsåar. Utbetaling i 2020 vil bli i oktober. Informasjon om fordeling av 1 mrd. vil bli lagt ut på fiskeridirektoratet sine heimesider om kort tid. Basert på fordelingsnøkklane i 2019 er det mykje som tyder på at tilskotet vil bli lågare enn budsjettert. Dersom fjorårets fordelingsnøkkel vert brukt, vil tilskotet bli på kr 700 000 Forventa tilskot er i budsjettet sett av til disposisjonsfondet. All avsetning til disposisjonsfondet er i løpet av 2020 disponert og me bør redusera forventa tilskot frå havbruksfondet.

Rådmann, økonomi og HR.

Det er ikkje meirforbruk på budsjettet. Lønssoppgjeret for 2020 er ikkje klart, men me har forventingar til at det kan bli lågare enn det som var lagt inn i budsjettet.

IKT: her ligg det an til eit meirforbruk på om lag kr 500 000.

I februar i 2020 fekk kommunen ein faktura frå IKT-Norhordland (IKTNH) som gjaldt 2019. Fordi faktura kom så seint, måtte fakturaen førast som kostnad i 2020. Kostnad som gjeld IKT var på kr 213 000. Tidleg i 2020 vart det bestemt å ta i bruk rapporteringsverktøyet Framsikt og leiarverktøyet Motivati. Denne kostnaden låg ikkje fullt ut inne i budsjettet og kom på kr 313 000. Noko av dette vil eininga klare å dekke av eigne midlar.

IKTNH informerte i møte 03.09.20 om at rådmennene i IKTNH-kommunane har bestemt at dei ikkje skal ha PC-ar som er eldre enn 6 år. Samnanger har ifylgje IKTNH si oversikt 49 stk. som er i denne kategorien. 31 er av desse er elev pc-ar og eit samla innkjøp kan førast i investering. IKTNH har bedt kommunane om å melda inn kor mange som skal bestillast no. Frist er 11.09.20. Dette er det ikkje tatt høgde for i budsjett for 2020. Det bør lagast ein utskiftingsplan slik at det kan leggst inn i budsjett og økonomiplan. I 2015 er det 64 pc-ar som bør skiftast ut i 2021. Dersom me utset årets utskifting er det snakk om totalt 113 PC-ar som bør skiftast ut i 2021.

Einingane:

Korona-pandemien har skapt utfordringar for fleire einingar. Prisane på smittevernsutstyr har auka kraftig og vikarbruken har og auka mykje på enkelte einingar. Forventa sjukerefusjon knytt til epidemien er ikkje inntektsført pr no og gjer at det er utfordrande å skaffe seg ein god oversikt over den økonomiske situasjonen. Me vil derfor kome tilbake med ei ny rapportering på avvik litt seinare i haust.

Barnehageeiningane: Dei to barnehagane er no etter sommaren gått frå ei eining til to einingar og dei to avdelingsleiarane er no blitt einingsleiarar. Det er auka utgifter til tilrettelegging for born med særskilt behov som er den store utfordringa i begge barnehagane. Dette er ei lovpålagt oppgåve etter § 19 g i barnehagelova. Noko var lagt inn i budsjettet for 2020, men utgifta har blitt langt

høgare enn forventa. For dei to barnehagane er det snakk om til saman ca. kr 630 000 i auka lønsutgifter til styrka tiltak. Det er og færre born i barnehagane enn budsjettert, noko som gir lågare inntekt frå brukarbetaling med kr 190 000. Dette er avvik som ikkje er relatert til pandemien og som bør budsjettjusterast no.

Begge barnehagane har i tillegg avvik på løn. Me vil ta ei ny vurdering når sjukerefusjon er bokført. Det er likevel klart at barnehagane har ein utfordrande økonomisk situasjon og at dei må spare utgifter der dei kan.

Barneskulen: Eli Kristin Berge er tilsett som ny rektor på barneskulen frå august.

Økonomirapporteringa for barneskulen viser at økonomien er anstrengt. Dersom det ikkje vert tatt grep vil dei ikkje klara å halda budsjettet. Sjukerefusjon er pga. overgang til nytt system og ferieavvikling ikkje inntektsført for juli og august. Dette vil vere på plass om nokre dagar.

Ungdomsskulen: Eininga har god kontroll på budsjettet. Dei har svært låge utgifter til vikar og brukar og ny kunnskap med undervisning via Teams i klasserommet når lærar er heime med for eks sjuke born.

Skule og barnehageadministrasjon: Det usikre momentet her er gjesteelevar på skule og barnehage i andre kommunar. Spesielt når det gjeld barnehage får kommunen ofte ikkje beskjed før etter at perioden er over, dvs. i juni eller i desember/ januar. Pr no er det ikkje avvik her.

Sjukeheim og heimetenester: Dette er den eininga som er blitt mest påverka av korona-epidemien. Dei har ei utsett brukargruppe og strenge smittevernstiltak vart sett i verk frå dag ein. Det har vore eit sterkt press på både leiarar og tilsette.

Korona-pandemien har naturleg nok gitt auka bruk av vikar. Det har og vore utfordringar med å skaffe nok vikarar og det har ført til meir bruk av overtid, forskyving av vakter og ekstra betaling i helg. I Samnanger er det ikkje ventetid på testing for sjukepleiarar/ hjelpepleiarar og vanlegvis får dei svar dagen etter. Sjølv om ventetida er kort så aukar vikarbruken. Eininga har i tillegg og hatt auka utgifter til arbeidstøy/ smittevernsutstyr mm. Denne auken er så langt finansiert med auka rammetilskot som kom før sommaren.

Tidlegare år har dei brukt vikarbyrå for å løyse behovet for ferievikar. Det var ikkje mogeleg i år og ferievikarbehovet vart løyst ved at tilsette endra/reduerte ferien sin, meir bruk av overtid osv. Mangel på vikar har og ført til meir bruk av ufaglærte. Slik situasjonen ser ut pr no vil eininga ha bruk for å få styrka budsjettet sitt. Sjukerefusjon og ytterlegare tilskot frå staten vil avhjelpe situasjonen og me ser situasjonen litt an. Det som er klart er at utan tilskot frå staten kan sjukeheimen få avvik mot budsjett på fleire millionar.

Det var budsjettert med sal av plassar på sjukeheimen med kr 850 000. Pr no er det selt plassar for kr 240 000 og det er ikkje avtalt meir sal. Me reduserer forventa inntekt med kr 200 000.

Eining for funksjonshemma: Eininga skriv i kommentar til økonomirapporteringa at dei har hatt ein del ekstraavgifter til vikar, arbeidstøy og medisinsk forbruksmateriell. Pr august ser det likevel ut til at det meste av ekstrakostnaden vert løyst innafor den tildelte budsjetttramma.

Helse: Auka utgifter knytt til korona-pandemien (auka stilling smittevernlege, overtid, medisinsk materiell, automatisk dørøpner mm) er dekkja av auka rammetilskot som kommunen har fått. Det er ikkje budsjettavvik pr august.

Eining for samfunnsutvikling: Det er ikkje avvik på budsjettet for teknisk forvaltning eller teknisk drift. Nokre prosjekt er ikkje starta opp eller er forseinka. Dette skuldast både korona-pandemien og sjukemeldingar på eininga. Inntektene frå byggesak og oppmåling er om lag som budsjettert.

Eining for innbyggjarservice: Både servicesenteret og kulturkontoret har budsjettet under kontroll. Nav og flyktningkontoret har innsparing. Hovudforklaringa er knytt til at det er færre personar på introduksjonsstønad enn budsjettert. Dette kan og sjåast i samanheng med at kommunen får

mindre i integreringstilskot enn forventet pga av utflytting. Totalt sett er det innsparing på introduksjonsstønad på om lag kr 562 000. Prosjektet «snu i døra» har tidlegare gitt lågare utgifter til ytingar til sosialhjelp, men korona-pandemien har sett spor også her. Dersom me ikkje får full nedstenging igjen reknar me med at denne trenden vil snu

Investeringsbudsjettet.

Det er budsjettert med fleire prosjekt i 2020. Dei største prosjekta som til dømes Skottabakken vil det kome eige byggjerekneskap på. Byggeleiar frå Abo har anslått meirforbruket til 3,6 mnok. Dette er 0,6 mnok meir enn tidlegare varsla.

Andre prosjekt	Budsjett eks mva	Kommentar
Ras- og flaumsikring Visma-prosjektet (innføring av nytt økonomi- og lønssystem)	Kr 2 965 622 kr 1 799 500	Avslutta, kr 116 000 under budsjett. Framdrift som planlagt, ikkje avvik mot budsjett
Framtidig infrastruktur VA	Kr 3 000 000	Ny vassleidning Haukanestunnelen vert ferdig i 2020, kostnad 1,5 mnok. 0,5 mnok vert brukt på nye VA trasear. 1 mnok på pumpestasjon
Høgdebasseng Nordbygda	Kr 2 500 000	Blir ferdig i 2020, ikkje avvik mot budsjett
Reservevassforsyning vatn Tysse VA	Kr 3 000 000 Kr 6 000 000	Forseinka. Vert truleg ikkje påbegynt i 2020 VA er under prosjektering. Avløpppumpestasjon vert truleg kjøpt inn i 2020, kostnad 1 mnok
Kommunale vegar	Kr 1 000 000	Noko vert brukt på Liavegen og resten på utbetring av Tveitaflaten
Skifte til led-lys på kommunale vegar	Kr 200 000	Arbeidet er i rute, ferdig hausten 2020
Sikring Jarland bru	Kr 550 000	Let seg ikkje gjennomføra i 2020 pga anleggsarbeid på kraftverk Jarland.
Skiltprosjekt	Kr 450 000	Ikkje avvik mot budsjett, ynskjer å fortsette arbeidet i 2021
Gangveg Hagabotnane	Kr 500 000	Det har vore arbeidd med å få på plass ei avtale med grunneigar. Dersom dette ikkje ordnar seg, må det i budsjett 2021 inn midlar til reguleringsplan.
Oppgradering av Sosio (NAV)	Kr 130 000	Utsett, samarbeidsprosjekt med IKTNH
Inventar og utstyr skule	Kr 260 000	Tavler er kjøpt inn som planlagt. Stolane vil kome på plass i løpet av året.
Fiberlinje til Myra vassverk*	Kr 100 000	Ligg ikkje inne i budsjettet og kan finansierast med bunde investeringsfond vatn

I oktober 2019 vedtok kommunestyret i sak 50/19 at det skulle løyvast midlar til å få opparbeidd innfartsparkering på Bjørkheim. Vedtaket var basert på at Statens vegvesen/ Fylkeskommunen hadde midlar på budsjett 2019 og kunne gå inn og delfinansiera prosjektet med 1,2 mnok. Same sum skulle kommunen finansiera ved bruk av ubunde investeringsfond. Det vart ikkje noko av dette i 2019. No har fylkeskommunen igjen tatt kontakt og me vil legge dette inn i budsjettet for 2021.

*Kommunen har fått lagt fram fiberlinje til Myra vassverk. Kommunen sin del av utgifta er eit anleggsbidrag på kr 100 000 til utbyggjaren (BKK). Kommunen har bundne investeringsfond til vatn som kan nyttast som finansiering

Oppsummering: Pandemien har gitt kommunen store utfordringar. Dette er både økonomisk, men og driftsmessig med å få på plass nok vikarar. Fleire prosjekt både i investering og i drift er forseinka

pga korona-pandemien og det er store overskridingar på lønsbudsjettet. Me er heilt avhengig av at staten bidrar med meir pengar for at budsjettet skal gå i balanse. Pr no vert det budsjettjustert for overskriding som ikkje er korona-relatert. Me vil fortløpande vurderer om det bør innførast innkjøpsstopp.